Doe de omgekeerde toets

En help me echt!

Integrale aanpak voor jongeren met meervoudige problemen

+ stimulansz

Maak kennis met Floor

- Floor is 17 jaar en 2 maanden en woont in een residentiële instelling.
- De moeder van Floor (met gezag) is verslaafd, heeft een bijstandsuitkering en zit in de WSNP.
- De vader van Floor (zonder gezag) is uit beeld.
- Floor heeft tot haar 12e bij haar moeder gewoond. Daarna heeft ze 3 jaar bij haar tante gewoond.
- Floor is in de residentiële jeugdhulp terecht gekomen toen haar tante overleed.
- Floor zit in havo 4. Haar resultaten zijn ruim voldoende.
- Floor werkt op donderdagavond en zaterdagmiddag bij de Jumbo. Ze verdient € 3,80 per uur.

Wensen voor een "normaal leven"

- ✓ Floor wil zelfstandig wonen
- ✓ Floor wil haar middelbare school afmaken
- ✓ Floor wil zelf geld verdienen
- ✓ Floor wil op een leuke manier contact met haar moeder
- ✓ Floor wil iemand waar ze op terug kan vallen

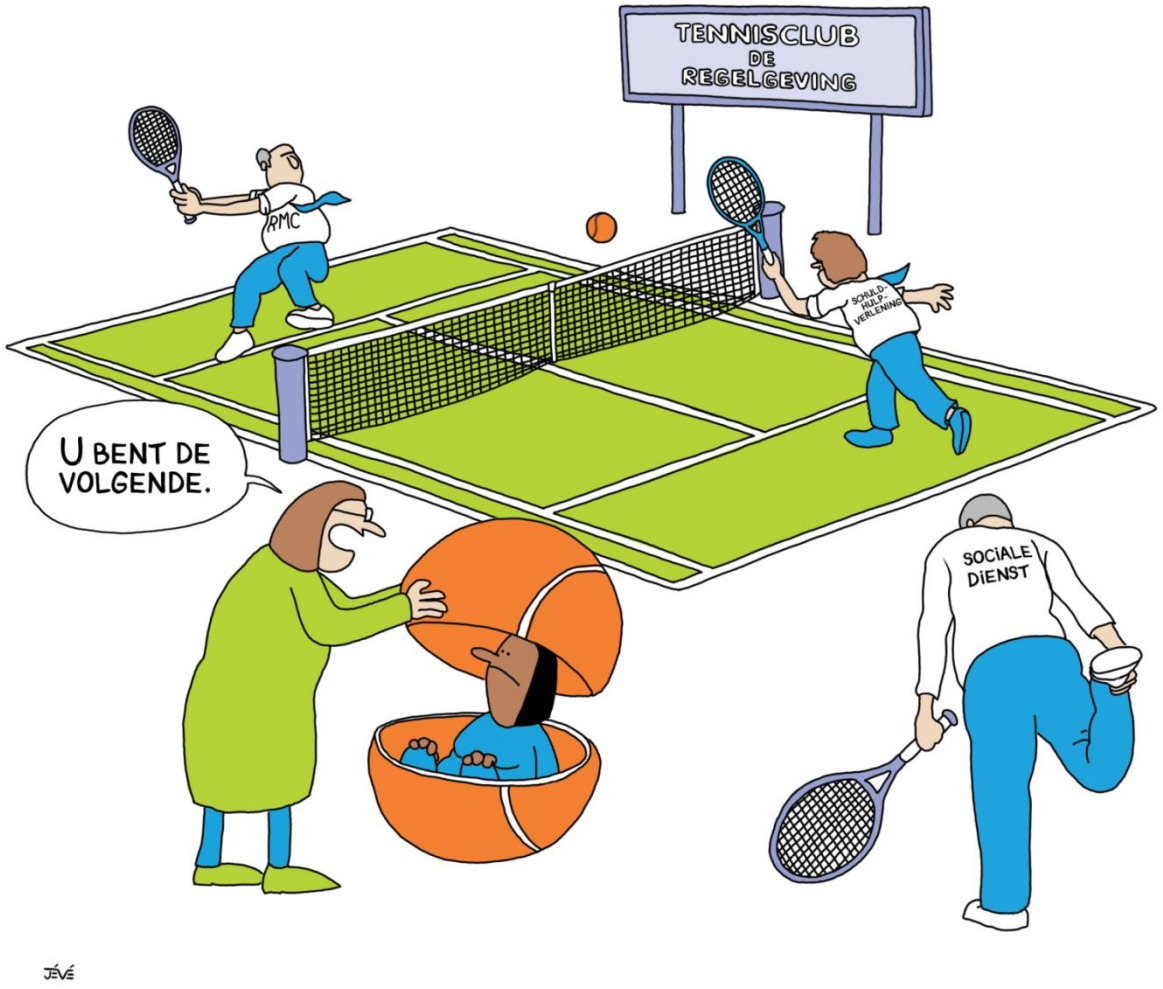

Belemmeringen voor een "normaal leven"

- ✗ Huisvesting
  - ✗ KTC
  - ✗ Begeleid wonen
  - ✗ Sociale huurwoning
  - ✗ Vrije sector
- ✓ School/werk
- ✗ Financiën
  - ✗ Minimumloon
  - ✗ (Aanvullende) uitkering
- ✗ Volwassene om op terug te vallen
  - ✗ Begeleiding Jeugdwet
  - ✗ Begeleiding Wmo
- ✗ Sociaal netwerk
  - ✗ Contact met haar moeder

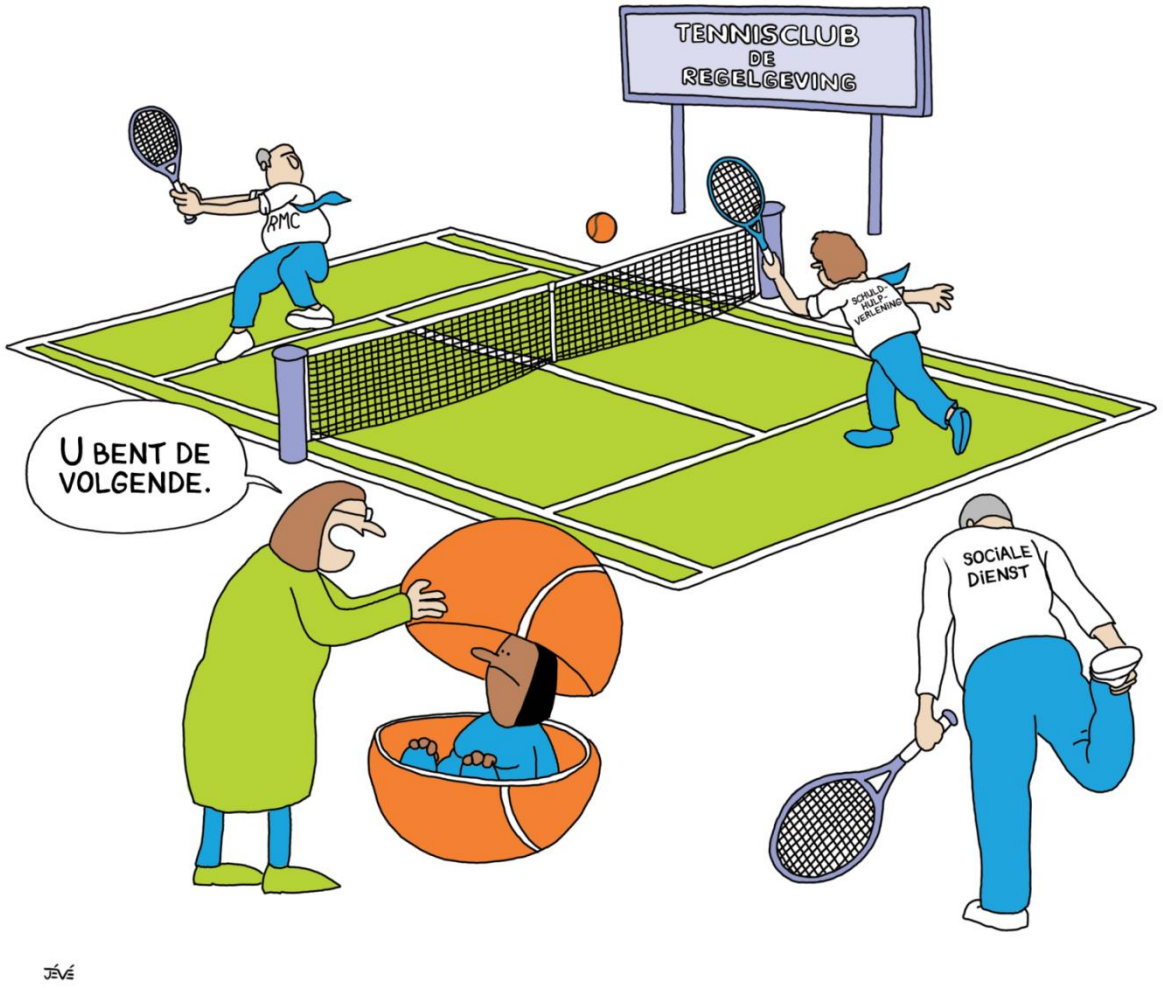

Welke bril zet je op?

Noodzaak om te regelen

Systeemwereld
Onze eigen processen en doelstellingen

Behoefte van de jongere

Leefwereld
Doelstellingen van de burger

Tijd voor de omgekeerde toets

De basisprincipes van de omgekeerde toets

De omgekeerde toets

- Welk doel wil de jongere (met jou) bereiken?
- Verwachtingen op elkaar afstemmen

Effect

- Basiswaarde
- Complementair
- Bevorderen zelfredzaamheid

Grondwaarden

- Is het besluit te verantwoorden?

Ethiek

- Juridische verantwoording
- Randvoorwaarden voor hulp

Rand-voorwaarden

De grondwaarden

Past het doel bij de grondwaarden van de wet- en regelgeving?

Wet	Jeugdwet	Participatiewet	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015	Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	Leerplichtwet & Wet passend onderwijs [1]
Basis	Gezond en veilig opgroeien	Bestaansminimum	Meedoen aan het maatschappelijk leven	Ondersteuning bij financieel beheer	Onderwijs voor alle jongeren
Complementair	Jongeren en hun ouders zijn in eerste plaats verantwoordelijk voor gezond en veilig opgroeien	Overheid vult aan op middelen die zelf verworven kunnen worden	Van burgers wordt verwacht dat zij zelf zoveel mogelijk oplossen en organiseren	Burgers moeten in eerste plaats zelf hun financiën regelen	Jongeren en ouders zijn in eerste plaats verantwoordelijk voor volgen onderwijs en behalen startkwalificatie
Bevorderen zelfredzaamheid	Regie over eigen leven	Bij voorkeur door betaald werk, anders door vrijwilligerswerk of tegenprestatie	Zo lang mogelijk in eigen leefomgeving	Regie over eigen financiën	Voorbereiden op de maatschappij en de arbeidsmarkt

1) Voor jongeren van 18 tot 23 jaar is ook de Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2017 van toepassing.

Voordelen van de omgekeerde toets

Integraal werken lukt wel:

- ✓ Als je werk vanuit een gemeenschappelijk doel
- ✓ Op basis van de grondwaarden van de wet- en regelgeving
- ✓ Als je alle belangen in volle breedte afweegt
- ✓ Als je gezamenlijk tot een onderbouwd besluit komt

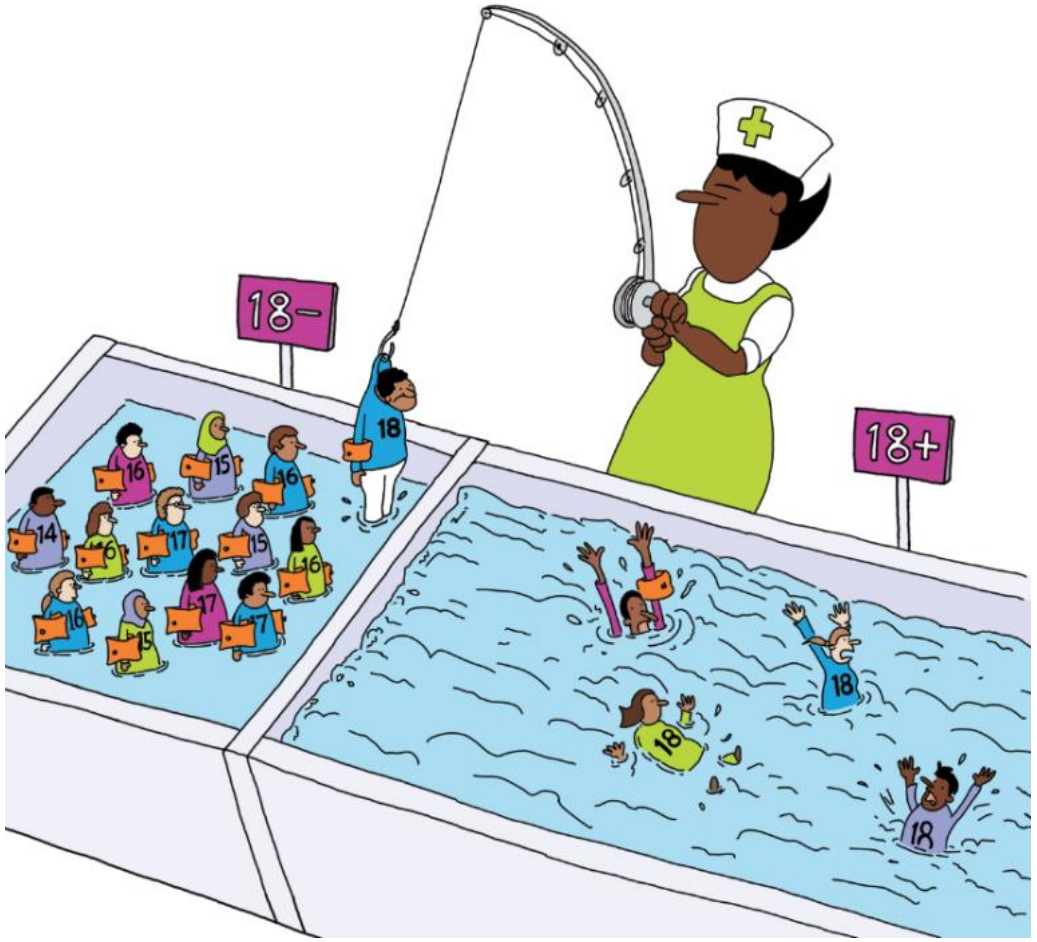

Meer over de omgekeerde toets

Download het Casusboekje ‘Doe de omgekeerde toets en help jongeren echt’ op www.stimulansz.nl

Of neem contact op met Pieter-Jan de Jongh via Pieter-Jan.de.Jongh@Stimulansz.nl

Inspiratiesessie:

Team 8 tien

Annemiek Enter, Marieke Verhorst & Gerdien Bisschop
Gemeente Zoetermeer

Team8tien

Aanleiding

- Moeizame overgang uitvoering Jeugdwet – Wmo
- Transformatie Sociaal Domein

Wie

- Uitvoerenden én beleidsmedewerkers van de Jeugdwet, de Wmo en de Participatiewet. (RMC/leerplicht, schuldhulpverlening)

Doel

- maatwerkoplossingen vinden voor complexe problemen van jongeren in de overgang naar 18 jaar (zorg, wonen, inkomen, school en werk)
- zoeken naar duurzame oplossingen voor vaker voorkomende knelpunten in proces en beleid

Team8tien komt pas in actie als de reguliere oplossingen niet voldoen!

Het team

WMO
Jeugd
Participatie
RMC/Leerplicht

WMO
Jeugd
Participatie

AMV
Armoede
Begeleid Wonen Jongeren
Crisisteam Multi-problem
Gedragswetenschapper
JIP
Jongerenloket
Jurist
Onderwijs
Schulden
Veiligheid
Veilig Thuis en/of Veilig Verder
Wonen
F&C

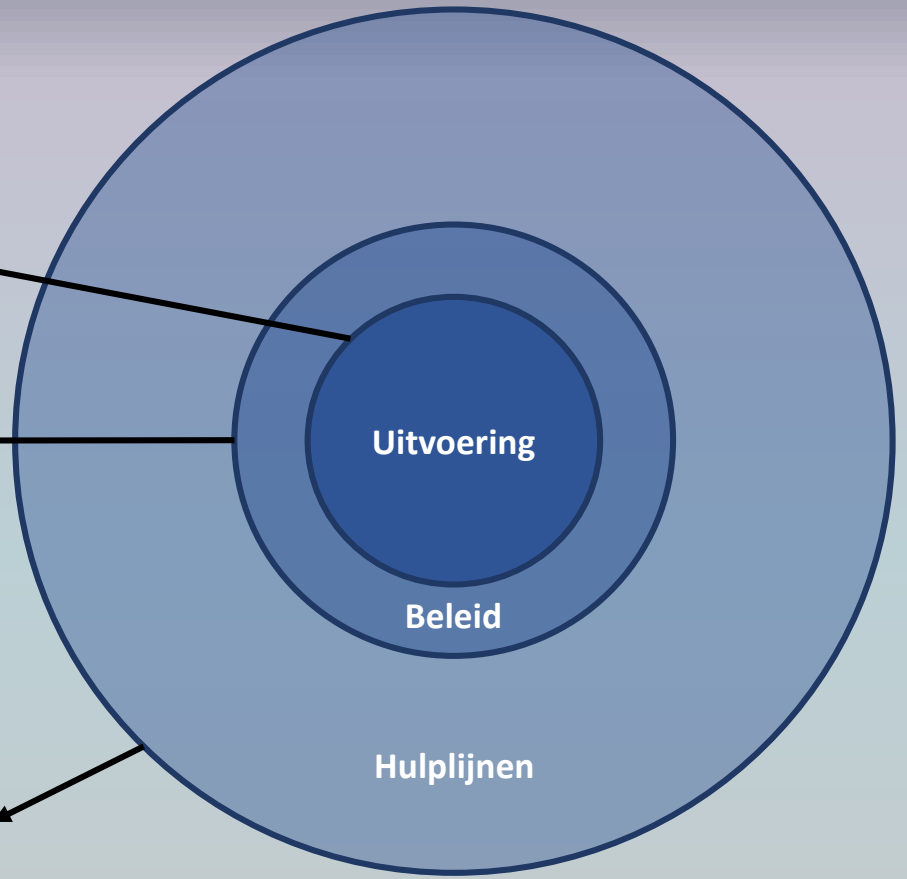

Werkwijze
1x per week casusoverleg van 2 uur

1x per week beleidsoverleg van 1 uur

1x per maand overleg met het hele team over werkwijze/proces

Financiering
8 uur per week per medewerker uitvoering

Casuïstiek

Ca. 25 casussen sinds december 2017

- Toegang vooral via medewerkers van team8tien, maar ook: JIP, aanbieders, afd. veiligheid
- Ongeveer de helft afgerond
- Per casus: regie bij één van de leden van het team

casus Lisa

Dillema's casus Lisa

Lisa wil niet geholpen worden. De Wmo is niet afdwingbaar. We stoppen ermee; ze moet kennelijk eerst 'haar neus stoten'

Blijven we Lisa financieel ondersteunen? Zelfs terwijl ze andere inkomsten lijkt te verzwijgen?

Wat gebeurt er als we stoppen? Dakloos? Loverboys? Zijn wij als gemeente verantwoordelijk?

Als ik de uitkering laat doorlopen, hoe leg ik dat dan uit aan mijn collega's? En aan mijn manager?

Algemene knelpunten

- 3 wetten - 3 uitvoeringsafdelingen - 3 andere werkwijzen
- ’vakmanschap’ van de medewerker
- wie heeft de regie?
- schotten tussen de financiën (tekorten bij de Jeugdwet)
- ’wonen’ binnen de WMO (afbakening beschermd wonen, Wlz)
- veelheid aan processen, toegangsroutes etc.
- privacywetgeving

Vragen?

Inspiratie voor de H10

- welke elementen zijn inspirerend voor de H10?
- welke vervolgstappen om de inspiratie te benutten? wat/met wie/wanneer?

Verslag inspiratiesessie: integraal werken door gemeenten

Verslaglegger: Gerdien Bisschop

Welke elementen van de gepresenteerde voorbeelden zijn inspirerend voor de gemeenten, de jongeren en de instellingen?

- Stimulanz: er is altijd een oplossing mogelijk is als je elkaar weet te vinden op de doelen en grondwaarden van de verschillende wetten (stap 1 en 2 van de Omgekeerde toets). De 'omgekeerde verordening' is ook op die manier ontwikkeld, samen met de gemeente Kampen.
- Een integraalteam kan de casusregie tijdelijk overnemen om een impasse te doorbreken. Maak daarbij ook gebruik van het sociaal netwerk van een jongere!
- Tip van de cliëntondersteuner: denk niet te snel dat een jongere ongemotiveerd is. Jongeren hebben nou eenmaal veel tijd nodig en je kunt ze niet als een volwassene benaderen.
- Bij het bespreken van casuïstiek kunnen ook beleidsmedewerkers meedenken: zij weten vaak de 'rek' in de wetten te vinden.

Welke vervolgstappen worden gezet om de inspiratie om te zetten in acties: wat, met wie en wanneer?

- Een veldregisseur van de GGD schuift een keer aan bij een Team8tien overleg om een concreter beeld van de werkwijze te krijgen.
- Team8tien nodigt de cliëntondersteuner uit om meer tips te krijgen over het omgaan met jongeren die niet gemotiveerd lijken voor hulp.

Wat hebben wij eventueel van onze gemeentebestuurders of anderen nodig om dit mogelijk te maken?

- Tijd en ruimte voor de uitvoering om een casus goed te kunnen analyseren en te kunnen handelen naar de doelen. Tijdgebrek lijdt tot korte termijn oplossingen!
- 'lef' om over de eigen wetten en budgetten heen te kijken, en buiten de lijntjes te kleuren.

- Een duidelijke visie op een gemeenschappelijke werkwijze/toegang voor de verschillende wetten. Zo veel mogelijk aan de voorkant integraal bepalen met een jongere wat er moet gebeuren, in plaats van repareren achteraf.